

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

dereḳ ḥayim

Horovits, Yeshayah

zolqiew, 1802

ונחתאו תשרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744)

פרשת עליה דברים

הזקנים ושלחום לפניכם וזקנים מכבדים את הראשים ללכת לפניכם אבל כאן כו' וכו' עמדות המעולות סיפוק האדם במדת הענוה וק"ו לכבד ולהקדים לפניו את כל מי שיש לו דין קדימה ואיזהו מכובד המכבד :

פרשת ואתחנן

מה לנו להפסיד אתר תוכחת מוסר • הלא הפרטה בולם • וכן כל הפרטיות משנה תורה כולם מלאים מחוכמת מוסר הן מקיים החוקים והמשפטים והמלות ופלא לטור ימין ושמאל וגיראח אהד' אלסונו ולקחנה אוחו • וכן מלימוד סתורם כמ"ס ושמהם ועשייתם • ושמרתם זו משנה • ועשייתם זו מעשם דהיינו ללמוד וללמד לטמור ולעשות ולום להם שיוקרו חמיד במתן חורה כי פנים בפנים דבר ד' עמנו • כי אף נשמות של כל הדורות היו במתן חורה ומחוייבים לנו לזכור בחסד הגדול אשר בחר בנו מכל העמים כמ"ס ואחכס לקח ד' ויוליף אחכס מכור הדורזל ממלרים להיות לו לעם נחלה ביום הזה • ויום הזה פירש בכל יום ויום שאנחנו קוראים זה פפסוק וכמ"ס דמ"ז"ל בפסוק אשר יאמר היום בחר ד' יראה ע"ס • ואנחנו עמו אשם בחר בנו ונתן לנו חורחו ומרע"ס למדה אותנו כמ"ס ראה למדתי אחכס • ובא אזהר' גדולה שלא נשכח • והזהיר כמה פעמים על הלימוד כמ"ס ויקרא משה אל כל ישראל וגומר ולמדחם אוחם ושמרתם אוחם • הנה לעיל כתיב ושמרתם ועשייתם פרש"י ושמרתם זו משנה ובכאן כפל ואמר ולמדחם ושמרתם אוחם נוסף על כפל הפסוקים הוא כפל בלשון ג"כ כל זה מורה על רוב הלימוד שילמוד הכל וכל ענין שלומד ילמדנו יפה עד שיבינו היטב על צוריו ולא יהי' לו ספק בסנהו • וכן מלינו במרע"ס בעלמו כשהי' מסופק בהבנת הענין הי' שאלו מהם"י להבין לו פי כן אני מפרש מדרש רז"ל על פסוק ואתחנן אל ד' בעת שהוא לאמר • ריש קשה מאי זה לאמר • למי יאמר הקב"ה וצילקוט וארא ראב"ע אומר בארבע מקיימות בקש משה מהקב"ה להשיבו וידבר משה לפני ד' לאמר הן בני ישראל וגומר השיבו אם אחי גואלם או לא השיבו עתה חראה וגומר וילעק משה אל ד' לאמר אל לא רפא גא' לה • השיבו ואציה ירק ירק צהלים וגו' וידבר משה אל ד' לאמר יפקוד וגו' השיבו להם אהה

ממנה

ברכה לרב ד' ישראלי
L. L. SELBMAN Chief Rabbi

פרשת שר'ה ואתחנן נד

אמנם עליהם או לא השיבו קח לך את יחוסע * ואתחנן אל ד' *
בעת ההוא לאמר השיבני כו' השיבו כו' ויש להקשות חלילה לך
הסית משה כלפי מעלה כדיכול להגדיחו להשיב * כגם כי יש
לומר באמת חזי מה עלתה לו כי השיב לא השיבו כחפץ ורצון משה *
עתה תראה ולא ל"א מלכים * צמרים לא שלח הם ימיד הרפוא'
רק הסגד שבעת ימים בכל מלודעים בענין יפקוד קשב משה כי צניו
ידשו את הגדול ואמר הקב"ה קח את יחוסע * ואתחנן כו' לא
שמע ד' אליו :

אמנם

חליל' לי להרהר אחר משה שיהי' במקלח מעינת כלפי
מעלה ע"כ נלע"ד להענין הוא משה ציקם מהקב"ה
שיאמר לו פני הנבוא' הקדומה כי היה לו ספק צביאורס ארלה
לצמוד להבינ' היטב * וזה כשאמר תכבד העבודה על האנשים
וגומר אז סי' משרע"ה מסופק על הנבוא' למפרע ששלחו הקב"ה
לפרעה אם היא הכוונה להיותם נגאלים מיד או לאחר זמן
כי נולד לו הספק מחמת זו ההכבד' ע"כ אמר השיבני אם אחס
גואלם כו' וכן צמרים קרא הקב"ה פתאום לאו שלשתכם * ואם
משה לא דיבר והי' מסופק משרע"ה מה ענין שקרא אותו כי יש
לזם שני פירופים * האחד כי הפ לא היו מוכנים לנבוא' שעסקו
בדרך ארץ כמ"ס רש"י * ע"כ הולרך הנבואה והחפשמ בהם
באמלעות משה * השני כי עשה הש"י זה כדי לזלזל אהדן ומרים
ומשה שומע ואז זילולס יוחר ממה כשהי' צהחר והש"י עושה כן
כדי שיהי' להם כפרה כמ"ס פשט על פסוק וינחם ד' על הדעה
אשר דבר לעשות להם כך וכך * ובזלול דברים שקבלו נחכפרו *
אבל אח"כ כשראה משה מרים ולקה בלרעת ציקש משה שיאמר
לו הקב"ה מה הקריאה בקרא אולפו הש"י ששמע וכשאמר הקב"ה
חסגר כי לא נחכפרה מרים אז הבן משה שטעם הקריא' לא היה
מטעם זה רק מכח טעם ראשון * וכן ציפקוד אמר הש"י למשה
ואלה המשפטים אשר חשים לפניהם לפני שומחין * אם פ' הנבוא'
הוא משה נקרא אלמים וגסמך מהש"י אח"כ הוא יסמוך אחר וכן
לדורות * או הקב"ה בכל דור ודור יפקוד השיב לו הש"י וכמלת
את ירך * וכן ואתחנן דימה שסותד הגדר ורלה להחבונן למפרע
הטבועה של לכן לא חביאו וגומר כדי משרע"ה שאל להבין כדבר
על צוריו * ומה יעשה הדיוט כמום בק"ו שעל צינחו אל יסען
ועסה לך דב' ועקוב ללמוד ולקוור על למודו המיד עד שיהיה

גדור

פרשת שלח ואהרן

צדור לווכן כהיב וכנהם שיהא זנון צפיק * וכל עסק החור
והמעשה יהי הכל לשמו יחצרך ויזכור המיד זכש"י פמ"ש דהע"ה
צויהי ד' לנגדי המיד ומשה הזכירם וילעת היוכ והטבות אל לבן
כי ד' הוא הכלהים צמיהם מקעל ועל הכרך מההה לין עוד :

ובזה נהים דצקים צו יחצרך * וע"ז אמר ואחס הדציקים

צד' מלהיבם חייב כולכם * זה הפסוק כולל כל החורה
והמעשים והמדות וההנהגות בן אדם שיהי' דציקות הש"י הכל
למען שמו ואפילו כשעוסק בצרכי גופניים ההכרחי לא יזון
מהדציקות * כשעוסק במשם ומתן יחשוב הנני עוסק בעסק זה
ואקום צמשי שיהי' לי ריוח כי הוא יחצרך הוא הנותן * וצוה
אעבה מלוח הפרנס אחי וזה אסחי וצני כדי שיהיו לעבודת הש"י
ואוליא מעות ללדקה ולת"ת וכיוולא צום וכן כשאוכל או הולך לישן
יכוין צו כדי שיהיה גפנו חזק לעסוק בחורה ולעשות מלות וכן
כל כיוול צום * נמלח כל ימי קיי האדם הוא לצוק תמיד זכש"י
אם הוא הולך בצרך הזה ואז זכש"י לדב קת הנלחיות צו יחצרך *
ובזה אמרו פתח ר"ם ואמר כהיב ואתם הדציקים מאן עמא
קדישא כישר לל להיב צהן אנריך ישראל מי כמוך עם נוטע צד'
מטום דלדציק חא דלחון צממא דא בעלמא דין ובעלמא דלחי לא
מחפרשין מוניה מההוא לרורא לרירי צו' לדיקייא * הה"ל
ואתם הדציקים צד' ולא אל ד' אלא צד' ממש * הן כי קרא השם
הזה לרור המייס כי שם ולרר הכל יהי דלון שזכש"י :

פרשת עקב

צו האמר בצצרך רבים הגוים האלה וגומר לא הירא מהם
וגומר כחתי פ' זה הפסוק במקום אחר באופן כי ישאר
היבתי כי כפשיטו ולא כמו שנדחק רש"י לומר שש"כ הוא לבזון
למ' לא ה"פ * אם האמר בצצרך וחורה על האמת שמלל
רצבע לא חוכל לכבוש אחס כי רבים הגוים האלה ממנו לא
צעזר אלהי * אז לא הירא מהם כי יהיו אלהים בעזרך *
אבל כשהאמר כחי ועולם ידי וגומר אז הירא מהם וכן מוזכר
צדדיא אח"כ צפ' פן האכל וצבע חוזהים טוזהם הצנכה וגומר *
עד ואפרת בצצרך כחי ועולם ידי בן' * וזכרת את ד' אלהיך
פי

בי כוא ה
עובם ומ
כל ה
גמ
ארץ
חיוו *
שאמר ל
לא צדיבו
בלומר
דרך מו
ואת
ואם קמי
הארכתי
עושה נע
מלאך מו
הטובה ל
ואת חט
צום"ק צ
פתח אל
הפן וה
צמכהר
עובדין
בי כל מו
אל קטי
מחובוי
חד מלו
אנא פס
לאוטב
וקיימא